

Lösningar till kompletteringstentamen i envariabel 16/6 2006.

$$1. \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(x+h)^2 + 1/(x+h)^2 - x^2 - 1/x^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \left(\frac{x^2 + 2xh + h^2 - x^2}{h} + \frac{1}{h} \frac{x^2 - (x^2 + 2xh + h^2)}{(x+h)^2 x^2} \right) =$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \left(2x + h + \frac{-2x - h}{(x+h)^2 x^2} \right) = \underline{2x - \frac{2}{x^3}}.$$

2. Ekvation: $x^3 + 3x^2y + 2xy^2 + y^3 = -1$.

Derivering med avseende på x ($y = y(x)$) ger:

$$3x^2 + 6xy + 3x^2y' + 2y^2 + 4xyy' + 3y^2y' = 0 \quad x = 1, y = -1 \text{ insätts:}$$

$$3 - 6 + 3y' + 2 - 4y' + 3y' = 0$$

$$-1 + 2y' = 0, \quad y'(1) = 1/2.$$

Tangentens lutning är alltså $k = 1/2$ i punkten $(x, y) = (1, -1)$.

Tangentens ekvation: $y - (-1) = (1/2)(x - 1)$ eller $2y - x + 3 = 0$.

3. $f(x) = \ln(x^2 + 3) - \ln(x^2 + 3x)$ i intervallet $1 \leq x \leq 4$.

$$f'(x) = \frac{2x}{x^2 + 3} - \frac{2x + 3}{x^2 + 3x} = \frac{2x^3 + 6x^2 - 2x^3 - 3x^2 - 6x - 9}{N} =$$

$$\frac{3x^2 - 6x - 9}{N} = \frac{3(x+1)(x-3)}{N} = 0 \text{ endast för } x = 3 \text{ i intervallet. Faktoriseringen av } f'$$

visar att $f' < 0$ för $1 \leq x < 3$ och $f' > 0$ för $4 \geq x > 3$.

Detta visar att $f(1) = \ln(2/3)$ är lokalt minimum och att ändpunkterna ger lokala maxima:

$$f(1) = \ln 1 = 0, \quad f(4) = \ln 19/28 < 0.$$

Man får $f_{min} = f(3) = \ln(2/3)$ och $f_{max} = f(1) = 0$.

4. $y'' + 4y' + 7y = 11$ har den karakteristiska ekvationen $r^2 + 4r + 7 = 0$ med lösningen $r = -2 \pm \sqrt{4-7} = 2 \pm i\sqrt{3}$

Homogen lösning alltså: $y_H = e^{-2x}(A \cos \sqrt{3}x + B \sin \sqrt{3}x)$.

Partikulärlösning: Ansätt $y_P = a$. Man får $0 + 0 + 7a = 11$, $y_P = 11/7$.

Allmän lösning: $y = e^{-2x}(A \cos \sqrt{3}x + B \sin \sqrt{3}x) + 11/7$.

5. $I = \int_0^{\pi/2} \frac{\sin x \, dx}{6 + 4 \cos x - \sin^2 x} =$

$$[\sin^2 x = 1 - \cos^2 x] = \int_0^{\pi/2} \frac{\sin x}{5 + 4 \cos x + \cos^2 x} =$$

$$\begin{aligned} t = \cos x \\ dt = -\sin x \, dx \end{aligned} = \int_1^0 \frac{-dt}{t^2 + 4t + 5} = \int_0^1 \frac{dt}{(t+2)^2 + 1} =$$

$$\left[\arctan(t+2) \right]_0^1 = \underline{\arctan 3 - \arctan 2}.$$